RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 72.636 van 23 maart 1998
in de zaak A. 73.717/IX-875.

In zake : Georges VANKERSSCHAEVER,
die woonplaats kiest bij
Advocaten W. VAN DER GUCHT EN F. DIEU,
kantoor houdende te GENT,
Sint-Denijslaan 201

tegen :

de Belgische staat, vertegenwoordigd door :
1. de Minister van Justitie,
2. de Minister van Tewerkstelling en Arbeid,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat P. PEETERS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Brederodestraat 13.

tussenkomende partij :

Luc VAN HOLM,
die woonplaats kiest bij
Advocaat D. VAN HEUVEN,
kantoor houdende te KORTRIJK,
Leopold I-straat 19.

D E R A A D V A N S T A T E, IXe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat op 25 maart 1997 werd ingediend namens Georges VANKERSSCHAEVER, ondervoorzitter van de Arbeidsrechtbank te Brugge door zijn raadsman W. VAN DER GUCHT, advocaat te Gent, om de vernietiging te vorderen van het koninklijk besluit van 29 januari 1997 waarbij Luc VAN HOLM, rechter in de Arbeidsrechtbank te Brugge, tot voorzitter van die rechtbank wordt benoemd, besluit dat bij uittreksel werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 11 februari 1997;

Gelet op het arrest nr. 67.134 van 30 juni 1997 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt bevolen;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 30 juli 1997;

Gelet op de beschikking van 6 augustus 1997 die de tussenkomst van Luc VAN HOLM toelaat;

Gezien de verzoekschriften tot voortzetting van de procedure van de tussenkomende en de verwerende partijen;

Gezien de toelichtende memorie van de tussenkomende partij;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur-generaal M. ROELANDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de tussen-komende partij;

Gelet op de beschikking van 15 januari 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 16 februari 1998;

Gehoord het verslag van de Eerste Voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat W. VAN DER GUCHT, die verschijnt voor verzoeker, van Advocaat P. PEETERS, die verschijnt voor de verwerende

partij, en van Advocaat D. VAN HEUVEN, die verschijnt voor de tusssenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur-generaal M. ROELANDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de voornaamste gegevens van deze zaak werden uiteengezet in het arrest nr. 67.134 van 30 juni 1997 waarbij de schorsing van het bestreden besluit werd bevolen;

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1.1. Overwegende dat verzoeker de schending aanvoert van het gelijkheidsbeginsel en van de formele en materiële motiveringsplicht; dat hij betoogt dat de titels en verdiensten van de kandidaten niet op gelijke en objectieve wijze vergeleken zijn, dat de gegevens waarop het besluit steunt, aantonen dat hij zichtbaar grotere aanspraken heeft, inzonderheid omwille van zijn specifieke ervaring voor het ambt van voorzitter, dat de nalatigheden van de benoemde kandidaat die "soms in tijdnood (verkeert) om zijn vonnissen uit te spreken" en die "bijwijlen ongeduldig is ten opzichte van langdurige pleidooien", op grond van het uitgesproken gunstig advies van het Adviescomité met betrekking tot verzoeker aan wie al de nodige hoedanigheden worden toegeschreven om een goed voorzitter te zijn, terwijl dit niet ten aanzien van de benoemde wordt gesteld, dat verzoeker bovendien drie jaar geleden na vergelijking van zijn titels en verdiensten met deze van Luc VAN HOLM tot

ondervoorzitter werd benoemd, zonder dat deze benoeming bestreden werd, dat daarom ook niet begrepen wordt waarom nu plots de voorkeur aan Luc VAN HOLM wordt gegeven voor de benoeming tot voorzitter, zodat het bestreden besluit dan ook niet afdoende gemotiveerd is;

2.1.2.1. Overwegende dat de verwerende partij stelt dat het bestreden besluit uitvoerig gemotiveerd is, dat het adviescomité ten aanzien van beide kandidaten een gunstig advies heeft gegeven, dat de motivering een aantal elementen in aanmerking heeft genomen bij de keuze van Luc VAN HOLM, te weten zijn professionele activiteiten, sterke persoonlijkheid, ruime ervaring en grotere anciënniteit, zijn inzet binnen de Nationale Commissie voor de Magistratuur en zijn wil om een efficiënte rechtsbedeling na te streven, dat deze redegevingen niet onredelijk kunnen worden genoemd;

2.1.2.2. Overwegende dat elk van deze elementen in de memorie van antwoord van de verwerende partij wordt toegelicht als volgt :

> "(a) Het bestreden besluit verwijst naar de uitstekende referenties op het curriculum van de heer VAN HOLM. Voorts wordt de nadruk gelegd op zijn sterke persoonlijkheid en zijn ruime ervaring. Uit de vergelijking van de adviezen van het adviescomité betreffende de heer VAN HOLM en verzoeker blijkt dat uit deze elementen (curriculum, persoonlijkheid, ervaring) geen duidelijke voorrang voor de ene of de andere kandidaat kan worden afgeleid. Beide kandidaten scoren uitstekend op deze punten.
> Verzoeker verwijst naar de omstandigheid dat hij als ondervoorzitter van de arbeidsrechtbank specifieke ervaring heeft kunnen opdoen die hem meer geschikt zou maken voor het ambt van voorzitter. Daarbij wijst hij op het feit dat hij als ondervoorzitter sedert 1994 de voorzitter heeft bijgestaan in zijn taken, en bovendien de voorzitter in de maand september 1996 heeft vervangen, alsook nadien sedert de oprustestelling van de heer voorzitter SCHOLIERS op 11 oktober 1996.
> Deze elementen dienen sterk gerelativeerd te worden. De bevoegdheden en taken van de voorzitter van een rechtbank zijn niet van die aard dat ervaring met

deze specifieke opdrachten van doorslaggevend belang is. Een ervaren rechter kent de bevoegdheden en de bijzondere taken van de voorzitter, en kent de wijze waarop deze dienen te worden uitgeoefend. Om voorzitter te zijn, dient men immers geen bijzondere opleiding te volgen. De voorzitters van de rechtbanken delegeren hun bevoegdheden en taken trouwens zowel naar de ondervoorzitters als naar de rechters. Een ervaren rechter maakt aldus evenzeer aanspraak op het voorzitterschap van de rechtbank als een ervaren ondervoorzitter.
Bovendien is de ervaring die verzoeker sedert 1994 heeft opgedaan als ondervoorzitter in het geheel niet van die aard dat hij op een bijzondere voorrang aanspraak zou kunnen maken. Hij heeft de voormalige voorzitter slechts een korte tijd vervangen, en dit op het einde van diens loopbaan. Men kan hieruit bezwaarlijk afleiden dat de aanspraken van verzoeker kennelijk groter zijn dan die van de heer VAN HOLM, die met zestien jaren ervaring de arbeidsrechtbank uiteraard ook uitstekend kent, en evenzeer geschikt is om aan deze rechtbank leiding te geven.

(b) Verzoeker tracht het argument dat de heer VAN HOLM een grotere anciënniteit bezit, af te doen als weinig relevant.
Uiteraard kan de anciënniteit niet het enige criterium zijn waarop verwerende partij zich mag baseren om een magistraat tot voorzitter van de rechtbank te benoemen. Terecht werden in het bestreden besluit dan ook andere elementen aangehaald. Maar verzoeker kan zich bezwaarlijk verzetten tegen de omstandigheid dat ook de grotere anciënniteit van de heer VAN HOLM in vergelijking met de andere kandidaten, als positief element wordt aangehaald.
In de gegeven omstandigheid waarbij alle kandidaten door het adviescomité gunstig werden beoordeeld, diende verwerende partij zich zoveel mogelijk te steunen op objectieve maatstaven van vergelijking. Het criterium van de anciënniteit is in deze omstandigheden uiteraard zeer belangrijk. De omstandigheid dat de heer VAN HOLM 15 jaar ervaring heeft, terwijl verzoeker slechts over 11,5 jaar anciënniteit beschikt, levert de heer VAN HOLM immers een objectief verifieerbaar voordeel op ten aanzien van verzoeker (vgl. R.v.St., nr. 47.492, 19 mei 1994, Verwilghen; R.v.St., nr. 30.626, 7 september 1988, Tahon).

(c) De inzet in de Nationale Commissie voor de Magistratuur is uiteraard een positief element in de beoordeling van de kandidatuur van de heer VAN HOLM. De drukke bezigheden van de heer VAN HOLM in deze Commissie, noopte het adviescomité evenwel tot de opmerking dat hij ’soms (...) te weinig tijd (blijkt) te hebben om zijn zaken tijdig af te werken’.
In het bestreden besluit wordt echter duidelijk gemaakt dat het inzetvermogen van de heer VAN HOLM

opweegt tegen de lichte kritiek van de occasionele vertraging.
Verzoeker grijpt de kritiek van de vertraging in de uitspraken evenwel aan om te gewagen van nalatigheid en verwaarlozing. Dergelijke aantijgingen zijn evenwel nergens terug te vinden in het advies van het adviescomité en zijn, op zijn zachtst uitgedrukt, schromelijk overdreven. Indien de heer VAN HOLM zijn opdracht als magistraat werkelijk zou verwaarlozen, zou dit geleid hebben tot een ongunstig advies (R.v.St., nr. 40.883, 29 oktober 1992, Halsberghe; R.v.St., nr. 53.603, 9 juni 1995, Gustot). Het adviescomité was daarentegen van oordeel dat de omstandigheid van de occasionele vertraging geen afbreuk deed aan de kwaliteiten van de heer VAN HOLM, en adviseerde dan ook, zonder het minste voorbehoud, gunstig.
Het oordeel dat de kwaliteiten van de heer VAN HOLM en zijn inzet in de Nationale Commissie voor de Magistratuur opwegen tegen een gebeurlijke vertraging, is bijgevolg allesbehalve kennelijk onredelijk.
(d) Ten slotte antwoordt verwerende partij in het bestreden besluit op de opmerking van het adviescomité dat de heer VAN HOLM 'kortaf (kan) zijn ter zitting met langdradige pleiters (waardoor) hij bij sommigen subjectief (overkomt)'. Dit uiterst subjectief argument wordt in het bestreden besluit eerder positief beschouwd : 'Overwegende dat de heer VAN HOLM Luc bijwijlen ongeduldig is ten aanzien van langdurige pleidooien, wat evenwel aantoont dat hij de wil heeft om efficiëntie na te streven'.
Het adviescomité relativeerde reeds zelf het belang van dit argument, door te stellen dat de heer VAN HOLM 'bij sommigen' subjectief overkomt. Een rechter die tracht de zitting effictief leiding te geven, zal niet altijd bij iedereen bijval vinden. De overweging in de bestreden beslissing die deze karaktertrek van de heer VAN HOLM positief benadert, kan dan ook bezwaarlijk als kennelijk beschouwd worden";

dat de verwerende partij besluit dat het Adviescomité zich onverdeeld gunstig heeft uitgesproken over beide kandidaten, dat de benoemende overheid de zogenaamde negatieve gegevens op positieve wijze heeft gekwalificeerd, daar zij het recht heeft de waarde van de titels en verdiensten van de kandidaten anders te beoordelen dan de adviesorganen (R.v.St., Lens, nr.38.438 van 9 januari 1992).

2.1.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord zijn zienswijze handhaaft dat hij direct zichtbaar grotere aanspraken kon doen gelden, dat het advies van het Adviescomité weliswaar voor beide kandidaten gunstig was, doch niettemin voor de benoemde tussenkomende partij enkele duidelijke tekortkomingen aan het licht heeft gebracht :

> "Ten eerste haalt het adviescomité aan dat de benoemde kandidaat te weinig tijd blijkt te hebben om zijn vonnissen tijdig uit te spreken. Het is volkomen onvoorstelbaar hoe dit vergoelijkt wordt door de inzet van betrokkene binnen de Nationale Commissie voor de Magistratuur, welke inzet immers totaal losstaat van een eigenlijke functie als magistraat of als voorzitter. Moest de benoemde partij zijn vrije tijd spenderen aan inzet binnen de Nationale Commissie voor de Magistratuur zou dit ongetwijfeld een positief element zijn. Dat de benoemde partij daar zijn professionele tijd aan spendeert, kan evenwel in alle redelijkheid niet als een pluspunt geïnterpreteerd worden. Het is duidelijk wel kennelijk onredelijk van de benoemende overheid (en zij schrijft dit nochtans met zoveel woorden in haar memorie) dat zij vindt dat de inzet in de Nationale Commissie voor de Magistratuur zou opwegen tegen een vertraging in de eigenlijke werkzaamheden als magistraat. Ten tweede stipt het adviescomité aan dat de benoemde kandidaat ter zitting kortaf kan zijn met langdradige pleiters waardoor hij bij sommigen subjectief overkomt. Dit element wordt (op welke misterieuze gronden dan ook, welke zeker niet blijken uit het administratief dossier) door de benoemende overheid omgezet in een wil van betrokkene om efficiëntie na te streven. Deze 'wil om efficiëntie na te streven' wordt door de benoemende overheid als een deus ex machina ten tonele gevoerd, zonder uit enig gegeven van het dossier te blijken. Integendeel blijkt deze interpretatie in strijd met het dossier, vermits uit het advies precies blijkt dat de benoemde kandidaat enstige problemen heeft om zijn vonnissen tijdig uit te spreken, hetgeen op alles behalve efficiëntie als magistraat wijst".

2.1.4. Overwegende dat de tussenkomende partij aanvoert dat het advies over beide kandidaten zonder voorbehoud gunstig was, dat het Adviescomité ook geen voorkeur heeft uitgesproken, dat de benoemende overheid uit het advies put en eraan toevoegt de grootste

anciënniteit, de grote belangstelling voor het arbeidsrecht, en de wil tot efficiëntie van de benoemde, dat het niet onredelijk is voor gelijkwaardige kandidaten de keuze mede te laten bepalen door het anciënniteitsverschil, dat de specifieke ervaring als ondervoorzitter ernstig gerelativeerd dient te worden, dat trouwens ook benoemde ruim voldoende ervaring heeft in de arbeidsrechtbank om het voorzitterschap op een behoorlijke wijze uit te oefenen, dat zijn inzet in de Nationale Commissie voor de Magistratuur -die precies tot doel heeft de werking van het gerecht te verbeteren- lovend werd besproken door het Adviescomité, dat wat betreft zijn uitspraken, zijn vonnissen nog nooit langer dan drie maand op zich hebben laten wachten, dat als hij soms kortaf kan zijn, geenszins geïnsinueerd wordt dat hij subjectief zou zijn bij de behandeling van de zaken, dat ook het bijwijlen ongeduldig zijn ten aanzien van langdurige pleidooien, wijst op de wil om efficiëntie na te streven, dat hiertoe kan verwezen worden naar het onderliggend advies van de Stafhouder van 5 juni 1996, dat de tussenkomende partij in haar memorie erop wijst dat de verwerende partij de zogenaamde negatieve uitzichten van het advies wel degelijk geduid en ontmoet heeft door te verwijzen naar zijn inzetvermogen en naar zijn wil om efficiëntie na te streven;

2.1.5. Overwegende dat zo de benoemende overheid bij de benoeming van magistraten over een discretionaire bevoegdheid beschikt, zij deze in redelijkheid, met eerbiediging van het gelijkheidsbeginsel moet uitoefenen, wat de verplichting met zich meebrengt de titels en verdiensten van de kandidaten op gelijke en objectieve wijze te onderzoeken en te vergelijken;

2.1.6. Overwegende dat de adviezen van het Adviescomité onmiddellijk duidelijk maken dat verzoeker, ondervoorzitter van de arbeidrechtbank, een grotere

aanspraak kan laten gelden; dat het advies over verzoeker geen enkel gegeven bevat dat op enigerlei wijze minder positief overkomt of als zodanig kan worden uitgelegd; dat dit advies besluit dat hij organisatietalent heeft en over al de hoedanigheden en de persoonlijkheid beschikt om een goed voorzitter van de Arbeidsrechtbank te worden; dat het advies over de benoemde kandidaat daarentegen toch enkele gegevens bevat die minder positief overkomen; dat er immers allusie gemaakt wordt op tijdsgebrek om zijn zaken tijdig af te werken, te wijten aan zijn drukke bezigheden buiten de rechtbank; dat er ook op gealludeerd wordt dat hij kortaf kan zijn ter zitting met langdradige pleiters waardoor hij bij sommigen subjectief overkomt; dat de beide adviezen weliswaar in hun besluit gunstig zijn, doch, na elkaar gelezen, een duidelijk grotere aanspraak van verzoeker aantonen; dat hij daarenboven reeds ondervoorzitter van de arbeidsrechtbank is, en ten tijde van deze bevordering, na vergelijking van de titels en verdiensten werd verkozen boven Luc VAN HOLM; dat de verwerende partij er bovendien niet in slaagt aan te tonen waarom Luc VAN HOLM thans voor het voorzitterschap van de arbeidsrechtbank meer titels en verdiensten heeft daar waar verzoeker toentertijd voor het ondervoorzittersschap meer geschikt werd geacht dan Luc VAN HOLM;

2.1.7. 0verwegende dat de uitgebrachte adviezen niet bindend zijn voor de benoemende overheid die een eigen, zelfs verschillende beoordeling kan hebben over de gegevens die erin vermeld worden; dat de benoemende overheid dit in casu ook poogt te doen; dat deze poging naar redelijkheid moet beoordeeld worden; dat de motieven die zij daartoe in de aanhef van het bestreden besluit opneemt die verschillende beoordeling van de adviezen echter niet kunnen dragen; dat immers de vermelding dat de benoemde "een grote belangstelling

vertoont voor het arbeidsrecht" geen meerwaarde of positief criterium van onderscheid ten overstaan van verzoeker kan zijn; dat deze sedert 1986 rechter in de Arbeidsrechtbank is en sedert 1994 ondervoorzitter van diezelfde rechtbank, zodat mede gelet op het advies van het Adviescomité, over hem niet kan worden gesteld dat hij minder belangstelling of een minder grote belangstelling voor het arbeidsrecht zou hebben dan de benoemde kandidaat; dat ook de vermelding van "een ruime ervaring" geen onderscheidingsgegeven ten overstaan van verzoeker kan zijn, nu deze luidens het advies "een ruime ondervinding" heeft en "zetelde in alle zaken die onder de bevoegdheid van de Arbeidsrechtbank vallen"; dat het gegeven over de drukke bezigheden van de benoemde binnen de Nationale Commissie voor de Magistratuur, thans door de benoemende overheid als een bewijs van "inzetvermogen" wordt opgevat, maar dat het inzetvermogen van verzoeker eveneens groot is, gelet op de kwalificaties die hem in het advies toebedeeld worden, waarin hij genoemd wordt als een uitstekend kandidaat, een verstandig en werklustig magistraat, bekommerd om de goede afwerking van zijn zaken, lesgever in arbeidsrecht en OCMW-wetgeving; dat bijgevolg niet valt in te zien hoe het inzetvermogen van verzoeker lager kan ingeschat worden dan dat van de benoemde; dat ook de verwijzing naar het "kortaf zijn ter zitting" van de benoemde kandidaat, door de benoemende overheid wordt omgebogen tot "de wil om efficiëntie na te streven"; dat evenwel ook verzoeker, zonder zijn toevlucht te moeten nemen tot kortaf optreden, efficiënt werkt, daar het advies vermeldt dat hij bekommerd is om de goede afwerking van zijn zaken, zich zowel mondeling als schriftelijk in zijn vonnissen goed uitdrukt en organisatiegeest heeft; dat ook hier niet valt in te zien hoe de efficiëntie van de benoemde groter zou zijn dan deze van verzoeker, wel integendeel; dat ten slotte alleen nog een gegeven is, het verschil in anciënniteit als rechter die voor de

benoemde drie en een half jaar meer bedraagt dan voor verzoeker; dat de anciënniteit alleen echter geen voorrang verleent; dat bij benoemingen tot gerechtelijke ambten, andere verdiensten en andere hoedanigheden vereist zijn dan enkel deze die uit de anciënniteit voortvloeien, te dezen meer bepaald dat verzoeker tot ondervoorzitter benoemd werd eerder dan de tussenkomende partij en hij dit ambt met goed gevolg heeft uitgeoefend en als waarnemend voorzitter fungeerde in de periode dat het ambt vacant was;

2.1.8. Overwegende dat de aangevoerde middelen dan ook gegrond zijn,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het koninklijk besluit van 29 januari 1997 waarbij Luc VAN HOLM, rechter in de Arbeidsrechtbank te Brugge, tot voorzitter van die rechtbank wordt benoemd.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op drieduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Artikel 3.

Dit arrest zal in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde koninklijk besluit.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op drieëntwintig maart 1900 achtennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

S. DOMS. **G. BAETEMAN.**